

PROGRAM IPA 2013

„Jačanje inspekcije zaštite okoliša radi učinkovite kontrole praćenja kakvoće zraka i sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, kako bi se postigla bolja kvaliteta zraka u Republici Hrvatskoj“

Održivost rezultata projekta

**Anita Pokrovac Patekar,
Voditeljica projekta
Ministarstvo zaštite okoliša i energetike**

Zagreb, 15. lipnja 2018.

PROGRAM IPA 2013

„Jačanje inspekcije zaštite okoliša radi učinkovite kontrole praćenja kakvoće zraka i sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, kako bi se postigla bolja kvaliteta zraka u Republici Hrvatskoj”

„Jačanje inspekcije zaštite okoliša radi učinkovite kontrole praćenja kakvoće zraka i sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, kako bi se postigla bolja kvaliteta zraka u RH”

ZAŠTO:

Onečišćenje zraka je još od davnih sedamdesetih godina prošlog stoljeća jedan od najvećih izazova Europske zajednice okolišne politike.

„Jačanje inspekcije zaštite okoliša radi učinkovite kontrole praćenja kakvoće zraka i sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, kako bi se postigla bolja kvaliteta zraka u RH”

- ✓ Unatoč mnogim postignućima i danas se u Europi statistički gledano utvrđuje da je uzrok preko 400 000 preranih smrti povećana razina onečišćenja u zraku. To je 10 X više nego pogibije kao posljedice prometnih nesreća na cestama.
- ✓ Onečišćenje zraka posljedično, uz opasnost za ljudsko zdravlje, uzrokuje i štete na zemljinim eko sistemima i reducira bio raznolikost.
- ✓ Europska unija opredijelila se za unaprjeđenje stanja glede onečišćenja zraka u svim svojim zemljama članicama usvojivši zajedničku politiku „Čišći zrak za sve” („*Cleaning Air for All*”).

„Jačanje inspekcije zaštite okoliša radi učinkovite kontrole praćenja kakvoće zraka i sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, kako bi se postigla bolja kvaliteta zraka u RH”

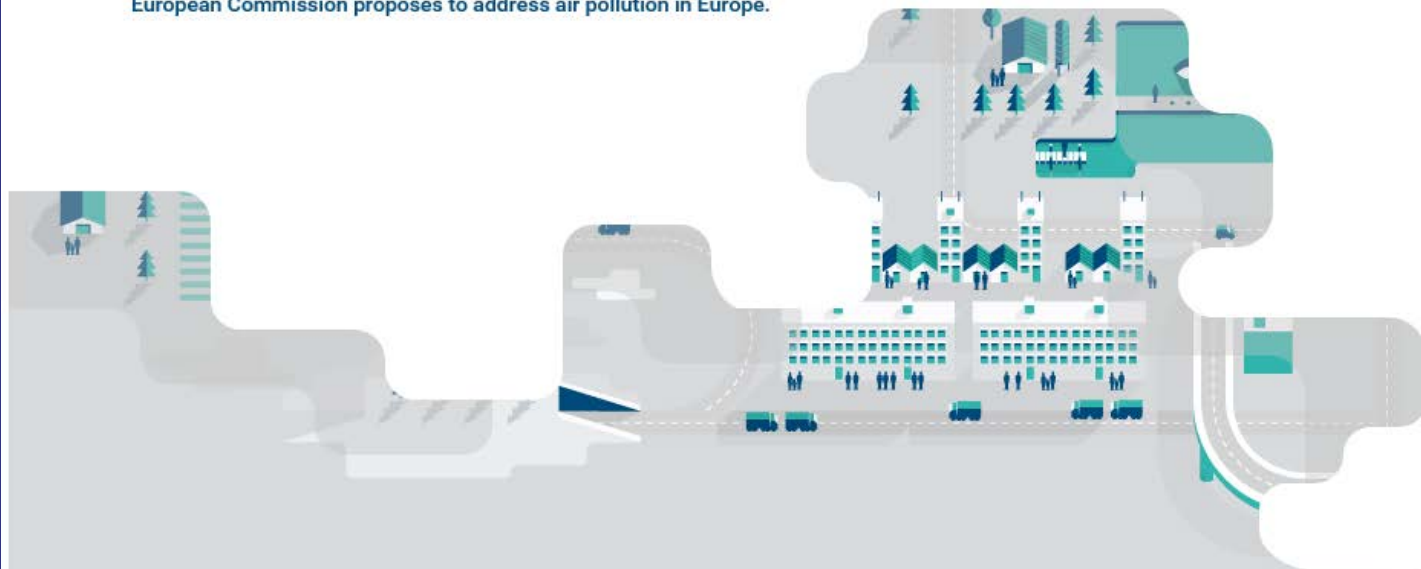
Cleaner air for all

Every year, more than 400 000 people in the EU die prematurely due to the consequences of air pollution: this is more than 10 times the toll of road traffic accidents. Another 6.5 million people fall sick as air pollution causes diseases such as strokes, asthma and bronchitis. Air pollution also harms our natural environment, impacting both vegetation and wildlife: almost two-thirds of Europe's ecosystems are threatened by the effects of air pollution.

It is time to act to prevent further damage. Find out below how the European Commission proposes to address air pollution in Europe.

air pollutants

„Jačanje inspekcije zaštite okoliša radi učinkovite kontrole praćenja kakvoće zraka i sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, kako bi se postigla bolja kvaliteta zraka u RH”

Sedmi program djelovanja Unije za okoliš do 2020.

**Program navodi devet prioriternih ciljeva i sve što Unija treba napraviti kako bi ciljeve ostvarila do 2020.
Prioritetni ciljevi su:**

1. zaštititi, očuvati i povećati prirodni kapital Unije
2. pretvoriti Uniju u resursno učinkovito, zeleno i konkurentno gospodarstvo s niskom razinom emisije CO₂
3. zaštititi građane Unije od pritisaka u vezi s okolišem i opasnosti za njihovo zdravlje i blagostanje
4. povećati koristi zakonodavstva Unije u području okoliša boljom provedbom istih
5. povećati znanje o okolišu i proširiti bazu dokaza za bolju utemeljenost politika
6. osigurati ulaganja u politiku okoliša i klimatsku politiku te rješavati popratne troškove povezane s okolišem u svim društvenim aktivnostima
7. povećati uključenost pitanja u vezi s okolišem u druga politička područja i osigurati koherentnost prilikom stvaranja novih politika
8. poboljšati održivost gradova na području Unije
9. povećati djelotvornost Unije u rješavanju međunarodnih izazova povezanih s okolišem i klimom.

„Jačanje inspekcije zaštite okoliša radi učinkovite kontrole praćenja kakvoće zraka i sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, kako bi se postigla bolja kvaliteta zraka u RH”

- ✓ Politikom EU-a za čisti zrak i povezanim zakonodavstvom zahtijeva se znatno poboljšanje kvalitete zraka u Uniji i približavanje razinama koje preporučuje Svjetska zdravstvena organizacija.
- ✓ Onečišćenje zraka i njegove utjecaje na ekosustave i biološku raznolikost treba dodatno smanjiti dugoročnim ciljem nepremašivanja kritičnih opterećenja i razina. Za to treba pojačati napore za postizanje potpune usklađenosti sa zakonodavstvom Unije o kvaliteti zraka i definirati strateške ciljeve i aktivnosti za razdoblje nakon 2020. godine.

„Jačanje inspekcije zaštite okoliša radi učinkovite kontrole praćenja kakvoće zraka i sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, kako bi se postigla bolja kvaliteta zraka u RH”

EK Izvješće za Hrvatsku, Brisel, 3.2.2017. SWD(2017) 45 final

- ✓ Procjenjuje se da u Hrvatskoj eksterni troškovi povezani sa zdravljem nastali zbog **onečišćenja** zraka iznose više od 2 milijarde eura godišnje, što ne uključuje samo suštinsku vrijednost potpuno zdravog života, nego i izravne troškove za gospodarstvo.
- ✓ Ti izravni troškovi za gospodarstvo odnose se na otprilike milijun radnih dana koji se svake godine izgube zbog bolesti povezanih s **onečišćenjem** zraka i 92 milijuna eura godišnje povezanih troškova za poslodavce, više od 6 milijuna eura godišnje troškova za zdravstvo te 30 milijuna eura godišnje gubitaka u poljoprivredi.

„Jačanje inspekcije zaštite okoliša radi učinkovite kontrole praćenja kakvoće zraka i sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, kako bi se postigla bolja kvaliteta zraka u RH”

EK Izvješće za Hrvatsku, Brisel, 3.2.2017. SWD(2017) 45 final

Predloženo djelovanje:

- ✓ Održavati trendove opadanja emisija onečišćujućih tvari u zrak kako bi se postigla potpuna usklađenost s graničnim vrijednostima kakvoće zraka i smanjili negativni utjecaji onečišćenja zraka na zdravlje, okoliš i gospodarstvo**
- ✓ Smanjiti emisije i koncentracije PM10, među ostalim, smanjenjem emisija povezanih s prometom, poljoprivredom te proizvodnjom energije i topline upotrebom krutih goriva**

„Jačanje inspekcije zaštite okoliša radi učinkovite kontrole praćenja kakvoće zraka i sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, kako bi se postigla bolja kvaliteta zraka u Republici Hrvatskoj”

KRAJNJI KORISNIK:

- ✓ **Uprava za inspekcijske poslove, inspekcija zaštite okoliša
Ministarstva zaštite okoliša i energetike - glavni korisnik projekta /
odgovorna za održivost rezultata projekta**

PROGRAM IPA 2013

„Jačanje inspekcije zaštite okoliša radi učinkovite kontrole praćenja kakvoće zraka i sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, kako bi se postigla bolja kvaliteta zraka u Republici Hrvatskoj”

DIONICI – OSTALE CILJNE SKUPINE:

- ✓ Uprava za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i mora, MZOE
- ✓ Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
- ✓ predstavnici industrijskog sektora i akreditirani verifikatori
- ✓ Predstavnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

„Jačanje inspekcije zaštite okoliša radi učinkovite kontrole praćenja kakvoće zraka i sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, kako bi se postigla bolja kvaliteta zraka u RH”

ZAŠTO ODRŽIVOST:

- ✓ **Radi unaprjeđenja provedbenih sposobnosti inspekcije kao i postupanja drugih dionika s ciljem poboljšanja i učinkovitog praćenja kvalitete zraka sukladno zakonskim obavezama kao i unapređenje sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova**
- ✓ **Kao pomoć RH pri usklađivanju kontrole provedbe pravne stečevine EU**

Održivost rezultata projekta

NAČIN:

- ✓ Ukoliko je projekt prepoznat kao “zajednički” - zajednički moramo raditi na održivosti rezultata projekta kroz primjenu preporuka projekta u praksi i postupanju inspekcije
- ✓ Aktivno sudjelovanje svih partnera / dionika na projektu - aktivni naponi i u primjeni rezultata projekta
- ✓ Doprinos svih partnera / dionika znanjem i vještinama – kontinuirano unaprjeđenje postupanja

Održivost rezultata projekta

NAČIN:

- ✓ Uspostavljanjem „ neformalne mreže“ za suradnju svih nadležnih institucija što će rezultirati kvalitetnijom i boljom učinkovitošću, unaprjeđenjem znanja i vještina u svim vidovima praćenja kakvoće zraka i sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova
- ✓ Različitim vidovima pomoći stručnjaka pri usklađivanju u kontroli provedbe pravne stečevine EU u područjima praćenja kakvoće zraka i sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova

Održivost rezultata projekta

NAČIN:

- ✓ Poboľšanjem praćenja kvalitete zraka i sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova s ciljem ublažavanja klimatskih promjena i poboljšanja cjelokupnog stanja okoliša i zdravlja ljudi
- ✓ Pružanjem informacija, obrazovanjem, osposobljavanjem i pružanjem pomoći svim ciljnim skupinama projekta o zahtjevima, obavezama i postupcima propisanim RH i EU zakonodavstvom

Održivost rezultata projekta

- ✓ ...obzirom na specifičnosti u radu inspektora zaštite okoliša izuzetno veliki broj propisa koji se primjenjuju u okolišnom zakonodavstvu, kao i na činjenicu da je široki raspon zvanja koja su predviđena kao moguća za obavljanje ovog zanimanja, važno je da se inspektori redovito educiraju i razmjenjuju znanja i iskustva kako bi njihova postupanja bila ujednačena
- ✓ .....potrebno je stalno stručno osposobljavanje i učinkovit prijenos znanja, iskustva i dobre prakse održavanjem tematskih radionica u koje su uključene i druge suradne inspekcije zbog jačanja institucionalne povezanosti sa drugim tijelima, posebno onima koja su usko povezana sa zaštitom okoliša, a sve za potrebe boljeg i učinkovitijeg provođenja inspekcijskih nadzora

(Izvor: Godišnja izvješća IZO)

Održivost rezultata projekta

Dodatno će se unaprijediti uspostavljeni sustav nadzora inspektora zaštite okoliša u Ministarstvu zaštite okoliša i energetike korištenjem Priručnika za inspektore i ciljne skupine za provedbu propisa o praćenju kvalitete zraka i sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova i edukacijskog filma

Održivost rezultata projekta

Projektni tim Uprave za inspekcijske poslove Ministarstva zaštite okoliša i energetike

- ✓ **Vlasta Pašalić**
- ✓ **Jelena Manenica**
- ✓ **Ivana Josić Dujmić**
- ✓ **Brigitte Mrvelj Čečatka**

Pitanja ????

Za više informacija:

Goran Janeković, voditelj ugovora

Ekonerg - Institut za energetiku i zaštitu okoliša d.o.o., Koranska 5, Zagreb

tel.: 01 6000 123

email: goran.janekovic@ekonerg.hr

Anita Pokrovac Patekar, voditeljica projekta za Hrvatsku

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, R. cesta 80, Zagreb

tel.: 01 3717 902

email: Anita.PokrovacPatekar@mzoe.hr

Zahvaljujem na pažnji

